

MALEM (72) *av i pt*

av (66), *pt* (6).

malem (69), **małem** (3); *malem* : *małem Leop* (3 : 1), *Mącz* (64 : 2).

-em (71), -em (1).

-a- (68), -ã- (4); -a- : -ã- *Mącz*. (62 : 4); e *jasne*.

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI – XVII w.

I. Przysłówek (66) :

1. *Określa znaczny stopień przybliżenia: prawie, niemal, mało brakuje; fere, paene Vulg, Mącz, Calag; ferme, modo non, plane, prope, prope modum, tantum non Mącz* (64) : *Fere adverbium remissionis, Málem/ niektórzi mówią yákmiers. Mącz* 121b, 121c, 227d, 289c, 325d [2 r.]; *Calag* 186b.

W połączeniu z przymiotnikiem i przysłówkiem (13): *málem íprofnieyłfeś złości czynilá we wlyfłtkich drogach twich [!]. Leop Ez* 16/47; *Mathesis, [...] Nauká pewne á malem oczywifte dowody álbo okazanie máyąca Mącz* 211c, 121b, 303a, 396a. *Cf W kontekstach porównawczych, Wyrażenia.*

W połączeniu z czasownikiem (7): *Me pugnīs miserum usque occidit, Málem mie pieściámi zábił. Mącz* 509b, 199a, 289c, 309b, 344d, 453c. *Cf Zwrot.*

W połączeniu z zaimkiem upowszechniającym (7): *Plerique omnes, Málem wíziłcy/ wíętfza częśc. Mącz* 305a, 121b, 303c, 325d, 485d, 503d; *LeovPrzep* B3v.

W połączeniu z wyrażeniem przyimkowym (5): *Iam inde a cunabulis, Málem od pieluch álbo dziecínftwá. Mącz* 163c, 163b, 412a, 488b [2 r.].

W kontekstach porównawczych [w tym: porównawczość wyrażona przymiotnikiem (6)] (12): *Dromedarius, Zwiérzę wielmi prętkiego biegu/ málem tákie yáko wielbłád. Mącz* 95b; *ut, fere ut fit, Málem ták yáko pófpolicie bywa. Mącz* 121b; *Non multum ab illo abhorret, Nie bárzo dáleko od niego/ málem mu podobny. Mącz* 158c; *Prope alter Timarchides numerabitur, Málem zá drugiego Timárchulá będzie mian Mącz* 253c; *Proximo, Przíbliżam fie/ Málem równym álbo takim bywam. Mącz* 326a; *Omnes mulieres eadem aequē student, Wíziłtki białe głowy málem fie yednákiemi rzeczámí báwią/ álbo yednáką chuc máyą. Mącz* 423b, 134b, 199a [2 r.], 325d, 434c, 440d.

W charakterystycznych połączeniach: malem jednaki (2), *w niwecz, oczywisty, podobny* (3), *rowny (rownej formy)* (3), *sprośniejszy, tak(i)* (3), *tylkież, wszyscy (wszystek, wszystkie)* (7), *zapewne, zawsze, żaden; malem obrazić, przyść, zabić, zagrzącać się, zesromocić; malem od dzieciństwa, na oczu (przed oczyma)* (2), *od pieluch, od początku, na uczynku.*

Połączenia: »malem nie« (1): *zefzli fie málem nie wízythcy Plánetowie w iedno známie niebiełkie Lwá LeovPrzep* B3v.

»już malem« (3): *Lucebat iam fere, Iułz málem dzień był. Mącz* 201a, 325d, 425a.

»malem prawie« (1): *Medio fere Graeciae gremio continent, Málem yełt práwie w pószrod Greciei. Mącz* 149d.

Zwrot: »malem umierać; malem umarły« = intermortuus, prope exsanguis Mącz (1; 3): *Moriebatur in studio dimetiendi coeli, Málem od wielkiey pilności vmierał/ chcąc fie wywiedzić cirkłów [...] niebieskich. Mącz* 232b; *Prope exanguis, Nápoły vmárły/ álbo málem vmárły. Mącz* 367c, 232d, 428d.

Wyrażenia: »malem darmo« (1): Minimo praedia addixit, Málem darmo dał. *Mącz* 87a.

»ani małem mniej« = *to samo* (1): Ale aniś chodziła drogami ich/ aniś według íprofných złości ich vczyńiła málem mniej [*fecisti pauxillum minus*] *Leop Ez* 16/47.

a. *W połączeniu z liczebnikiem lub innym określeniem miary: około, trochę mniej lub więcej* (11) : Y pádło tám z Pogánow málem trzy tyfiące mężow [*fere tria milia virorum*] *Leop 1.Mach* 5/22, *1.Mach* 5/34; Pinus et picea praeveniunt germinatore XV. fere diebus, Sośnia vprzedza kwitnieniem yníze drzewá málem piąciánaście dni. *Mącz* 483b, 38c, 114d, 221c, 325d, 330b.

Połączenie: »malem około« (2): Hoc est quinque asses, Málem około dwu grofzu polských. *Mącz* 497c, 412a.

Szereg: »około albo malem« (1): Siclus [...] Mińcá v židów cztery dráchmy ważąca/ około czternaście grofzy polskich álbo málem puł złotego. *Mącz* 391c.

b. *Z zatarciem właściwego znaczenia* (1) :

Wyrażenie: »malem większa część« = *większa część* (1): dziś Bávárską žięmią zowá iž pod Bávárskimi Xiążętámi málem więtfza część yey leży *Mącz* 355b.

2. *Ledwie, niewiele, z trudem; paene* *Mącz* (2) : Vix ad aures meas istius suspicionis fama pervenit Ledwey mi przyfzła ku vřzu sławá podeyřzenia tego/ to yeft málemem coś o tym náslychná *Mącz* 483b, 494a.

II. *Partykuła podkreślająca prawdziwość twierdzenia: właśnie, nie inaczej; aequae, facile, perinde* *Mącz* (6) : Facile Princeps et facile primus Málem pyrwfzy á Naznamienitřzy. *Mącz* 114b; Perinde, adverbium [...], Málem/ ták nie ynáczey. *Mącz* 291d; Tandundem significat aequae tantum, Málem ták wiele *Mącz* 441a, 439a, 441a [2 r.].

Synonimy: **I.1.** *jakmiarz, prawie; b.* *ledwie.*

Cf **NIEMALEM**

ZCh